

Nämndplan

2026

Regionala utvecklingsnämnden

Kulturberedningen – beredning del av nämndplan

1 Innehållsförteckning

1 Innehållsförteckning	2
2 Inledning	3
2.1 Regionala utvecklingsnämndens uppdrag	3
2.2 Region Västerbottens vision	4
2.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål	4
2.4 Förutsättningar för planering	5
3 Regionmål och uppföljning	5
3.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål	5
3.2 Beskrivning av uppföljning.....	6
3.3 Regionfullmäktiges mål.....	6
4 Uppdrag	9
4.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd	9
5 Ekonomiska förutsättningar och budget 2026	10
5.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi	10
5.2 Årsprognos 2025.....	10
5.3 Budgetförändringar 2025	10
5.4 Fördelade budgetramar 2026.....	10

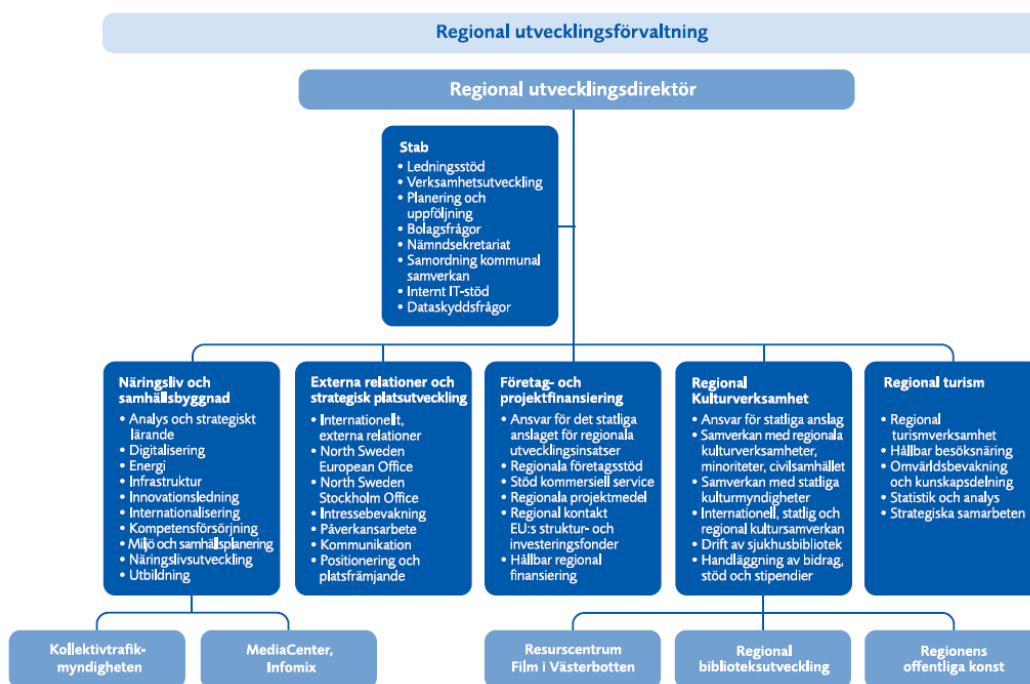
2 Inledning

2.1 Regionala utvecklingsnämndens uppdrag

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att leda, driva, utveckla och samordna det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet i länet, ett av Region Västerbottens huvuduppdrag. En viktig del i regionala utvecklingsnämndens uppdrag är att samordna och i bred samverkan ta fram, genomföra, förvalta samt följa upp den regionala utvecklingsstrategin. Den regionala utvecklingsstrategin anger gemensamt identifierade prioriteringar för det regionala utvecklingsarbetet. Den nu gällande regionala utvecklingsstrategin, *Västerbotten - en attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft*, har beslutats av regionfullmäktige och gäller för perioden 2020-2030. Under 2026 kommer en aktualiserad regional utvecklingsstrategi att beslutas. Regionala utvecklingsnämnden ansvarar även för andra strategier, bland annat den regionala innovationsstrategin, den regionala kulturplanen och den regionala digitala agendan samt har ansvaret för att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

I regionala utvecklingsnämndens uppdrag finns ansvaret för regional kulturverksamhet samt regional kollektivtrafik. En viktig uppgift kopplad till det regionala utvecklingsansvaret är att besluta om användningen av vissa statliga medel för regional utveckling, bland annat investeringar i regionala utvecklingsprojekt och företag. I arbetet ingår att säkerställa att fördelningen av regionala tillväxtanslaget bidrar till en hållbar tillväxt. Många insatser i det regionala utvecklingsarbetet sker tillsammans med och via aktörer och företagsfrämjande organisationer. Förutom arbetsutskott finns även en kulturberedning inrättad. Nämnden ansvarar även för att det finns samverkansstrukturer kring regionala utvecklingsfrågor mellan nämnden och länets kommuner. Regionala utvecklingsnämnden samordnar därför även ett antal samverkansorgan som knyter samman Västerbottens läns kommuner och Region Västerbotten för regional utveckling inom ramen för den samverkansöverenskommelse som tecknats med kommunerna.

Förvaltningsorganisation

Den regionala kulturverksamheten har ansvaret att samordna och utveckla det regionala kulturuppdraget. Genom planering, uppföljning, analys och bidragsgivning främjas ett mångsidigt

och kvalitativt kulturutbud för alla invånare oavsett bostadsort. Den regionala kulturplanen utgör verksamhetens övergripande styrdokument varvid en stor del av uppdraget regleras av Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Arbetet sker genom; ägande i bolag, verksamheter och projekt i egen regi, bidrag till organisationer och medfinansiering av projekt samt deltagande i nätverk och processer på lokal, nationell och internationell nivå. I verksamheten för regional kultur ingår funktionen för regional kulturutveckling och samordning, Biblioteksutveckling Västerbotten inklusive sjukhusbiblioteksverksamhet, Film i Västerbotten, samt funktionen för offentlig konst. Merparten av de kulturverksamheter och institutioner som omfattas av den regionala kulturplanen är organiserade utanför den regionala utvecklingsförvaltningen.

2.2 Region Västerbottens vision

Region Västerbottens vision är ett län där framtiden byggs tillsammans med invånare, kommuner, organisationer och näringsliv. Ett Västerbotten där möjligheter kan realiseras och alla får plats. En region där hälsa, vård och utveckling hänger ihop och stärker varandra.

Vi drivs av att hela länet ska vara en trygg och stark region som människor vill leva i, flytta till, besöka och samarbeta med. Region Västerbotten tar ansvar för att det finns en uthållig och jämlik välfärd och att arbetet med innovation ger resultat. Genom att samla krafter och dela kunskap utvecklar vi Västerbotten och bygger en hållbar framtid tillsammans. En framtid med goda livsvillkor för alla.

Vi gör skillnad för dem vi finns till för och får fler att välja Västerbotten.

2.3 Region Västerbottens politiska styrning och mål

Den politiska styrningen mot visionen och de två huvuduppdragen sker genom sju regionmål som fullmäktige fastställt. Inom varje mål har fullmäktige prioriterat förflyttningar för perioden 2024–2027. Målen riktar sig till nämnderna som i sin tur antar årliga nämndplaner med delmål som anger nämndens mest prioriterade områden.

2.4 Förutsättningar för planering

3 Regionmål och uppföljning

3.1 Arbetsprocess för att konkretisera fullmäktiges mål

Regionala utvecklingsnämnden har dels att förhålla sig till regionplanen som det högsta styrande dokumentet för Region Västerbotten som organisation, dels till den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som är hela länets strategi och gäller för territoriet Västerbotten. Båda dessa dokument är fastställda av regionfullmäktige och är bärande för hur regionala utvecklingsnämnden tar sig an det regionala utvecklingsuppdraget. Den regionala utvecklingsstrategin följs upp i särskild ordning, och återrapporteras årligen till regeringen. För att underlätta uppföljning, utvärdering och lärande av nämndens arbete i en större helhet, har ett ramverk för strategiskt lärande utarbetats och en agenda för strategiskt lärande fastställts. Utöver dessa dokument finns en rad olika strategier, agendor och fastställda planer som på en mer detaljerad nivå föreskriver hur regionala utvecklingsnämndens ansvarsområden ska tillvaratas.

De mål som fastställts i regionplanen är ofta långsiktiga och kopplar an till längre tidsperspektiv. Nämnden konkretiserar arbetet med fullmäktiges mål genom att bryta ned målen i ettåriga nämndplaner enligt en så kallad program- eller effektlogik. Nämndplanen tar samtidigt ta sikte på vilka effekter och resultat som nämnden vill uppnå på lite längre sikt utifrån nämndens uppdrag, vilket innebär att målen kan komma att kvarstå över tid. Nämndplanen utgör det styrande dokument som verksamheterna inom nämndens förvaltning planerar verksamhet och aktiviteter utifrån. Till stöd för verksamheternas planering har regionala utvecklingsnämnden den 18 juni 2025 fattat beslut om ett inriktningsbeslut för den fortsatta beredningen av nämndplan.

Under 2025 har regionala utvecklingsnämnden beskrivit hur nämnden avser bidra till de övergripande målområden som regionfullmäktige fastställt för planperioden med utgångspunkt i de planeringsförutsättningar som tagits fram för 2026. De prioriterade områden som lyfts i denna återkopplingsrapport ligger till grund för förvaltningens framtagande av förslag till nämndens nämndplan för året 2026. Inför återkopplingsrapporten har respektive verksamhet bidragit med inspel. Översyn av nämndens delmål och indikatorer har genomförts med utgångspunkt i nämndens inriktningsbeslut, nämndens återkopplingsrapport, samt verksamheternas

bedömningar och prioriteringar. Slutligt förslag har stämts av i förvaltningens ledningsgrupp innan överlämnande till politisk beredning.

Kulturberedningen har berett förslag till skrivningar, delmål och indikatorer i nämndplanen som är knutna till regional kulturverksamhet. Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott har berett övriga delar av nämndplan inför beslut.

3.2 Beskrivning av uppföljning

3.3 Regionfullmäktiges mål

Mål 1. Trygga uppväxtvillkor

RUN bidrar till att barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur

Barn och unga bör tidigt ges förutsättningar att vara delaktiga i att utforma sin framtid och är i detta hänseende att betrakta som en viktig resurs för det regionala utvecklingsuppdraget i dess helhet. Insatser som utvecklar och stärker samverkan med det civila samhället är fortsatt viktiga.

De regionala kulturverksamheterna ska prioritera barn och unga i sitt arbete. Det innebär att barn och unga ska ges möjlighet att ta del av professionell kulturverksamhet samt möta konst och kulturformer i sin vardag. Den offentligt finansierade kulturen ska möta barn och unga på deras arenor och för att utjämna skillnader till kulturdeltagande behövs särskilda insatser genomföras i kommuner och områden där förutsättningar att skapa och ta del av kultur är begränsad. En viktig arena för kultur är folk- och sjukhusbiblioteken, där barn och unga har möjlighet att kostnadsfritt ta del av litteratur, konst och kultur.

Under 2025 och 2026 påverkas den regionala kulturverksamheten av kostnadsbesparande beslut till följd av fullmäktigeuppdrag, något som sänker kapaciteten att arbeta med samordningsfrågor och då med särskilt fokus på målgruppen barn och unga.

Genom Film i Västerbottens arbete med filmpedagogik ges barn och möjlighet att se film, skapa film och lära sig hur filmer är skapade. Arbetet sker i samarbete med kommuner, skola och föreningsliv. Skapande skola och Kulturskolor är viktiga plattformar för att nå ut till barn och unga i hela länet

Delmål	Indikatorer	Utfall 2024	Mål 2026	Periodicitet
Delmål 1.1 RUN bidrar till att barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur	Antal insatser för att ge barn och unga möjlighet till eget skapande av film	123	90	Tertial: aug, dec
	Antal insatser som riktar sig till barn och unga	30	10	Tertial: aug, dec
	Antal insatser som stärker barnrättsperspektivet		10	Tertial: aug, dec
	Andel barn och unga som deltar i regionalt finansierade kulturverksamheter		40 %	Tertial: aug, dec

Mål 2. Goda levnadsvillkor

RUN verkar för att länets invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet

Den regionala kulturverksamheten bidrar till hållbara och attraktiva livsmiljöer, skapar förutsättningar för bildning, livslångt lärande och kreativitet, samt är en bransch som bidrar till sysselsättning och ekonomisk utveckling. Region Västerbotten ska driva kulturutvecklingen i länet enligt den riktning som den regionala kulturplanen anger. För att göra det behöver verksamheten vara ledande eller samordnade inom vissa områden, och särskilt följa upp, synliggöra och verka för externa resurser inom andra.

Regionala kulturverksamheter är hårt drabbade av minskade statliga anslag och pressade kommunala och regionala budgetar, vilket tvingar verksamheterna att göra omprioriteringar och därmed riskera både bredden och kvaliteten i kulturutbudet. Minskningen av offentliga medel utan justering för ökade kostnader gör det svårt för kulturinstitutioner att upprätthålla samma nivå av produktion och tillgänglighet, särskilt på mindre orter som är särskilt sårbara. För att säkerställa kulturens långsiktiga tillgänglighet och kvalitet krävs strategiska insatser och finansiering som stärker kulturens roll i samhällslivet och garanterar att regioner och mindre orter inte halkar efter storstäderna. Regionala utvecklingsnämnden följer årligen upp de regionalt finansierade verksamheternas närvaro i länets kommuner för att kunna följa utvecklingen av den regionala kulturella infrastrukturens kapacitet.

Genom Film i Västerbottens stöd till filmproduktion ges filmskapare från Västerbotten möjlighet att producera film. Detta ökar intresset för Västerbotten som filmregion och skapar arbetstillfällen inom filmsektorn. Västerbottens produktionstakt är stabil från år till år. Film i Västerbotten för dialog med kommuner om att tillsammans initiera en filmfond i Västerbotten för finansiering av långfilm och tv-drama. Västerbotten saknar till skillnad från exempelvis Norrbotten och Västernorrland en regional filmfond. Det medför att filmskapare från Västerbotten tvingas att förlägga produktioner utanför Västerbotten samt att filmers vars handling utspelar sig i Västerbotten spelas in i andra delar av Sverige. Filmbolag från Västerbotten har svårt att konkurrera med bolag från län med filmfond, samtidigt som filmskapare och filmarbetare tvingas att flytta till län med fler arbetstillfällen.

De svenska, liksom de norska och finska, sanningskommissionerna pekar på en historisk skuld till urfolket samerna och finsktalande minoriteter. De grupperna har en svag kulturell infrastruktur i Sverige idag visavi majoritetssamhället. I enlighet med den regionala kulturplanen ska Region Västerbotten bidra till att tillgängliggöra, synliggöra och stödja urfolket samernas och övriga nationella minoriteters kulturer inom befintliga och nya strukturer. Genom positionering och strategisk finansiering kan nätverk, noder och aktörer ges möjlighet att stärkas och verka på egna villkor.

Region Västerbotten (tidigare Landstinget) har i snart 100 år tillhandahållit konst i sina lokaler och verksamheter. Att tillgängliggöra konst stärker den gestaltade livsmiljön i våra offentliga rum. Konsten skapar inte bara estetiskt tilltalande miljöer utan ger även patienter, personal och besökare tillgång till kulturella upplevelser som kan minska stress och främja hälsa. Region Västerbottens konstinnehav och konstverkens placering administreras via ett konstregister, ett viktigt verktyg för att effektivt förvalta och bevara konstsamlingar.

Region Västerbotten och Folkbildning Västerbotten har tillsammans tagit fram en överenskommelse som gäller för åren 2024-2026, med utgångspunkt i folkbildningens viktiga roll för regionens utveckling. Det övergripande syftet som beskrivs i överenskommelsen är att genom en ökad samverkan bidra till att Västerbotten har en attraktiv och hållbar livsmiljö. Västerbotten har en stark folkbildningstradition, folkbildningen organiserar och finansierar en stor del av amatörkulturen i länet, med sin lokala förankring och geografiska spridning når den en stor del av befolkningen. I enlighet med den regionala kulturplanen finns ett behov av att fortsatt stärka

folkbildningens roll i det regionala utvecklingsarbetet och dess betydelse för kompetensförsörjningen i länet. Folkbildningens integrationsfrämjande arbete, kompetensförsörjningen och förmåga att snabbt ställa om på områden där det råder brist på arbetskraft är betydelsefull för länet. Reglerna för statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund är under stark förändring genom förslag på stärkt statlig kontroll kombinerad med en minskande statlig finansiering. Folkbildningsrådet fördelar statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund. Utöver detta utgår bidrag från Region Västerbotten till mobilitetsersättning i enlighet med SKRs nationella överenskommelse.

.....

RUN stärker sin förmåga till civil beredskap med utgångspunkt i det regionala utvecklingsansvaret

.....

Inom civil beredskap har kulturen, och särskilt biblioteken, en central roll för att stärka samhällets motståndskraft. Bibliotek erbjuder en trygg mötesplats där tillförlitlig information kan spridas under kriser och förebygga desinformation. Genom att bibehålla och förstärka bibliotekens resurser och infrastruktur kan samhället öka sin beredskap för framtida utmaningar, och medborgarna kan erbjudas en säker plats för information, internet och stöd vid nödsituationer. Ett antal bibliotek runt om i landet är idag definierade som samhällsviktiga verksamheter i kris och krig, till exempel som informationspunkter, och regionbiblioteket arbetar för att även biblioteken i Västerbotten ska erhålla den statusen. Arbetet kring bibliotekens beredskap förs på lokal, regional och nationell nivå i en mängd olika former, och det finns nu en tydlig struktur och ansvarsfördelning.

.....

Delmål	Indikatorer	Utfall 2024	Mål 2026	Periodicitet
Delmål 2.1 RUN verkar för att länets invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet	Närvaro av regionalt finansierade verksamheter i regionens kommuner* (*Uppgift avser antal aktiviteter som registreras i Kulturdatabasen och som omfattar rapportering av verksamheter som får finansiering via kultursamverkansmodellen. Utöver detta, utgår även stöd från Region Västerbotten till andra kulturverksamheter som ej är redovisade i denna uppgift.)	2 133	2300	År
	Antal filmproduktioner som medfinansierats av Film i Västerbotten	38	20	Tertial: aug, dec
	Mätvärden för konstinnehavet i konstregistret tas fram	Svar saknas	Ja	Tertial: aug, dec

Delmål	Indikatorer	Utfall 2024	Mål 2026	Periodicitet
Delmål 2.2 RUN stärker sin förmåga till civil beredskap med utgångspunkt i det regionala utvecklingsansvaret		...	...	...
	Antal insatser som stärker folkbibliotekens kunskap om beredskap i kris och krig		6	Tertial: aug, dec
		...	..	...

Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten

Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare

Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion

Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation

4 Uppdrag

4.1 Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Status	Uppdrag	Periodicitet	Slutdatum
 Ej påbörjad	Fortsätta att stärka vår ledning och styrning i syfte att öka takten i verksamhetsutvecklingen och måluppfyllelse	Tertial aug, dec	2026-12-31
 Ej påbörjad	Styrelser och nämnders nettokostnadsutveckling ska inte överstiga vad som krävs för att klara den av fullmäktige erhållna budgetramen 2026. - Ett mål för nettokostnadsutvecklingen ska sättas på styrelse- och nämndnivå. - Målet för tillåten nettokostnadsutveckling ska beslutas av respektive styrelse och nämnd tillsammans med nämndplanen i december	Tertial aug, dec	2026-12-31
 Ej påbörjad	Öka kännedom, engagemang och ägarskap i regionens hållbarhetsarbete	Tertial aug, dec	2026-12-31

5 Ekonomiska förutsättningar och budget 2026

5.1 Nämndens plan för hållbar ekonomi

5.2 Årsprognos 2025

5.3 Budgetförändringar 2025

5.4 Fördelade budgetramar 2026